

EPERJESI LAPOK

Sárosmegye s városainak társadalmi s gazdasági érdekeit képviselő hetilap.

AZ „EPERJESI SZÉCHENYI-KÖR” ÉS A „SÁROSMEGYEI GAZDASÁGI EGYESÜLET” KÖZLÖNYE.

<p>Szerkesztői iroda: Megyeház. Ide intézendő minden a lap szellemi részét illető közlemény.</p>	<p>Megjelen: minden vasárnap. Előfizetési ár: vidékre postán vagy helyben házhoz küldve:</p>	<p>Hirdetési díj: háromhasábos petit sor egyszeri hirdetés 5 kr., többszörös hirdetés jutányosabb.</p>
<p>Kiadóhivatal: Az EPERJESI NÉPBANK helyiségeiben, főutca 2-ik sz. a.</p>	<p>Egy évre . . . . . 5 frt — kr. Félévre . . . . . 2 " 50 " Negyedévre . . . . . 1 " 25 "</p>	<p>Bélyegdíj: minden hirdetésért külön 30 krajczár. Nyilttér minden sor 10. kr.</p>

Előfizetésre való felhívás.

Olvasóink iránti tiszteletből hódolunk csak a szokásnak, midőn előfizetésre való felhívásunkat közzéteszük.

Lapunk olvasóinak java része igen régi; fiatalja minél kevesebb.

Lapunknak multja van s jelenével előkelő helyet foglal a vidéki tisztességes hírlapirodalom asztalán.

Ismeretséget nem kell kötnünk.

Vakra nem kérünk pártolást.

Lapunkat amint se nem kenyér-irigység, se nem kenyér-kereset teremtette 1875-ben: ma sem kér ezen a czímen életet.

Marad, míg városunknak s megyénknek szüksége van reá: megszűnik, ha jobb kerelkedik felé.

Bíró: a közönség.

Ítéletét nyugodtan fogadjuk.

Végre megjegyzzük, hogy a kiknek bármely okból alkalmatlan most előfizetni, attól a díjat február hóban postai utalvány mellett fogjuk bekérni.

Eperjesen, 1885. évi december 26-án.

A szerkesztőség.

A kiadóhivatal.

Eperjes város a haladás terén.

III.

Attérve a vízdíj által nyerendő pénzügyi eredményre, az következőké alakul:

Az 1884. évi összeírás szerint van városunkban 6806 helyiség. Ha ezen összegből levonásba hozunk 506-ot, marad 6300, a mi ugyanilyen összegű vízdíj-jövedelemnek megfelel. Ebből kitűnik, hogy a vízvezeték legnagyobbbrészt önmaga fogja az annuitásokat fizetni.

A mi a világítást illeti, a petroleum-világítás akkor sem felelne meg, ha sokkal több lámpánk volna, mint a mennyi tényleg van.

A petroleum-világítás meghaladott álláspontot képez, melylyel más haladó városokban többé nem találkozunk. S minthogy a vízvezeték, fűrészmű s esetleg egy őrle szerkezet érdekében a hajtó-műlepet amugy is oly módon kell berendeznünk, a mint ez tervezve van s oly alkalma van a városnak ezen másik nagy szükségletének kiegészítésére, mint eddig még nem volt s talán ezentul sem lesz.

A pénzügyi oldalt tekintve, a következőket találjuk:

A villamos-világításnak a hajtóműbe való beillesztése s teljes berendezése kerül az előirányzat szerint kerek 28.000 frtba, a mi 6 $\frac{1}{4}$ %-os annuitást számítva 40 $\frac{1}{2}$ éven át évi 1750 frtot tesz.

A mi az üzemi kiadást illeti: a jelenlegi petroleum-világítás költségeként a folyó évi költségvetésben 2400 frtnyi összeg van felvéve, az telámpákkal való világítás évente csak 2352 frtba, tehát valamivel kevesebbe kerülend. Itt még megjegyzendő az is, hogy a petroleum drágul s hogy voltak évek, mikor a világítás még többbe került, mint most s hogy jövőben ismét többbe fog kerülni.

Az egyik kombinált vállalat pénzügyi oldalának megítélésénél különben azt sem szabad szem előtt téveszteni, hogy a felső malom a multban 2400 frtot jövedelmezett. Másrészt azonban tekintetbe veendő az, hogy a fűrészmű a vállalat létesítése esetében a turbintelepre alapítva, az eddiginél minden esetre jövedelmezőbb lesz s hogy a fűrészen kívül a Ganz-féle gyár itt járt szakfőnöknek kijelentése szerint ugyanott egy őrle szerkezet is lesz felállítható.

De eltekintve ezektől, ha a f.-malom, mint ilyen elejtetik is, ez esetben az alsó-malom jövedelmezősége emelkedik s ezen körülmény a fűrészmű jövedelmével együtt minden feltehető valószínűség szerint aquivalense lesz az elesett bérnek.

A mi az üzemtartást illeti, erre nézve megjegyzendő, hogy e czélra eddigelé is voltak minden évben kisebb-nagyobb összegek praefimálva. Vanak a városban szakképzett gépészeink, kiknek felügyelete mellett beoktatandó ügyes emberek el fogják végezhetni az üzem teendőit, de ha esetleg gépész alkalmaztatik is, ez nem fogja a költségek arányát jelentékenyen alterálni.

A kifejtettek után az egész pénzügyi kép következőleg áll elénk:

A multért éjt majd fájd könyveket . . .
Oh jer, szeress, a mig hiv a jelen,
Álmodni, hajh, ráérünk odalenn.

A nőről és a nő hármias hivatásáról.

(Folytatás.)

— Hideg, nedves, kellemetlen, sáros őszi nap van. A férfisereg vagy műhelyében, vagy hivatalában, hivatása munkájában foglalatokodik. — közbe-közbe egy-egy kis szünetet tart s kedélyesen elpipálgat a kedves, a meleg kemenczénél, kandalonál s eleseveg — elnevetgél. S alig hogy a hivatalos órának vége, alig hogy sötétedik s nem megy már jól a munka, — siet — siet ama nagy termekbe, melyekben annyi tréfa, annyi öröm, annyi multság közben vívja kiesiny, nagy háborúit a zöld posztón, — majd harezias kedvben czelelván a sort a billiardon, — majd nehéz küzdelmeket víván a pagát-ultimóért stb. s dehogy gondolna reá, hogy, ha csak nem nagyképu napi- és hetilapok háborús híreinek olvasásával, — művészig keresztülvitt illusztrációk szemlélésével, vagy kedélyes eszevegéssel, no meg egy kis idealizált háborúval a sakk-táblán, — más komoly dologgal foglalkozzék.

S a nők? Alig érnek reá a házi dolgot elvégezni, a könyhán a felügyeletet, a munkát befejezni, a varró tűt, a tisztogatást abahagyni, máris sietnek, mennek, áznak, fáznak: kedvtelével elkészített toilettejük tönkre megy . . . gyöngéd termétek remeg a hidegtől, . . . házba be . . . házból ki . . . fáradhatlanul vándorolnak, zarándokolnak. Nem serti gyöngéd lelküket, hogy itt-ott rideg arczczal fogadják őket, — nem fáj finom, gyöngéd érzetöknek, szívöknek, hogy néhol olyan arczczal néznek reájok, mint ha csak koldúlnának, mint ha csak magoknak koldúlnának, — nem riasztja vissza őket az, hogy itt-ott előlök az ajtót is elzárják, —

A kombinált vállalatból 40 vagy 50 év tartamára évi többletkiadásként 10 ezer forintnyi összeg hármlík a városra.

Enek ellenében vízdíj czímén telvehető 6300 frt. Maradna még fedezendő 3700 frt. Ezen összeget fedezésének egyedüli módja a községi pótlékna 6 $\frac{1}{2}$ %-kal való emelése.

Jelenleg a 4 $\frac{1}{2}$ % esatornázási, 4 $\frac{1}{2}$ % koldussegélyezési és 2 $\frac{1}{2}$ % törvényhatósági betegápolási pótléktól eltekintve, a tulajdonképeni városi pótlék tesz 18 $\frac{1}{2}$ %-ot, tenne tehát évenként 24 $\frac{1}{2}$ %-ot.

A kölesön leszámítolásánál, a névértéknel leendő veszteség pótlásául rendelkezésünkre áll a jelenleg 10.929 frtot tevő vízvezeteki alap, továbbá remélhető a vállalkozó által teendő árendgemény.

Karácsony este a „Sárosmegyei jótékony nőegylet” árvaházában.

Mélyen megható ünnepélynek volt tanuja az az igen szép számú közönség, mely a Sárosmegyei jótékony nőegylet helybeli árvaházában m. hó 23-án esti 5 órakor egybegyűlt, hogy láthassa a szegény kis árvák örömet, a fényesen kivilágított díszes karácsonyta körül.

Az első körülmény azonban, a mit — ez egyelőrről szólva — a legőszintébb örömmel konstatalnunk lehet és kell is, az, hogy városunk közönségének, s első sorban bölgyközönségének érdeklődése az egész egylet iránt, s különösen a karácsonyesti-ünnepélyvel szemben, évről-évre növekszik, mert bátran elmondhatjuk, hogy még nem folyt le az árvaház szerény falai között egyetlen ilyen ünnepély sem, melyen a kis árva gyermekek minden oldalról oly bőkezűleg lettek volna megajándékozva, mint ez idén.

És nagy örömmel lehet konstatalnunk e körülményt főképen azért, mert ez félremagyarázhatatlan tanujele annak, hogy a felebaráti szeretet, a jótékonyág és áldozatkészség, — azon éretyek, melyek a társas együttélés legnemesebb, legbecsebb virágai, — folyton növekvőben vannak azok kebelében, kik helyesen fogták fel e legnemesebb emberbaráti czélra alakult egyesületnek fontos, jelentékeny és hatásaiban kiszámíthatlanul hasznot

az otthon lévőket is elhazudják; — hogy nehéz feladatuk megoldása közben, forró-meleg szobából, felhevült, átizzadt állapotban, a lueskos, nedves, hideg utczára kell kilépniök s hogy itt-ott gőzös, kellemetlen, fojtó levegőjü szobába kell bemenniök, — nem, nem bántja őket semmisen, — pedig finom, gyöngéd bánásmódhoz, kényelemhez, jó, meleg szobához, udvarias szóhoz, egészséges levegőhöz vannak szokva; — nem, ök minderről le tudnak mondani, meit előttük csak egy czél lebeg, mert lelkökben csak egy kép él, — az árvaház biztosításának czélja, a szegény árvák képe.

Ki nem ismeri fel bennök a mi nőegyletünk buzgó választmányi tagjainak képét, a kiknek midőn ezen kellemetlen nehéz feladat megoldására vállalkoznak, semmi más nem lebeg szemek előtt, mint azon szent czél, azon magasztos gondolat, minél több árvát megmenteni az életnek, az emberi társadalomnak, s a kiknek ezért semmi más jutalmuk nincs, mint azon hálakönyvek, melyek a szegény árváknak — midőn ezen jöltevőiket, nemtőlket látják — szemekben ragyognak.

A kinek még nincs fogalma arról, mi az a szent öröm, — ám látogasson el az árvaházba, ám nézze meg magának azt a képet, mely a mi „Sárosmegyei jótékony nőegyletünk” árok-utczai árvaházában évenként egyszer mindenkor élő valóságá válik karácsonykor, midőn mindazon hasznos és szép ajándék, melyet a női könyörülő szeretet összehozott, összehalmozott, az irtalmasság ezen cselekvényében, az árvaházi „Krisztkindliben” kiosztatik — a szegény árvák között — és látni fogja, hogy van azon szegény gyermekek öröme felül, a kik semmit sem várhatnak és mégis mi mindent kapnak, — még egy más nagyobb öröm, a megajándékozottak öröme felül még egy nagyobb: az ajándékozók öröme!

— Ám láttuk mi magasztos hivatása van a nőnek, midőn az, mint az élet legfőbb öröme, szive

TÁRCSZA.

Szeress . . .

Szeress és hagyd a dőre álmodkat,
A legszebb álom, hidd, te vagy magad.
Mit ér álmodni olyan csillagot,
A melynek fénye nekünk nem ragyog?
Mit ér repülni bolygó fény után,
Mely kél s tűnik szellők fuvaltatán?
Mit ér keresni gyöngykaplyót, ho nincs
Tenger, a melynek mélyére tekiants?
Mit ér az erdő, hogyha mélyiben
Illattól terhes rózsza nem terem?
Mit ér az élet, hogyha tavaszát
Virág nélkül csak úgy álmodjuk át?

Szeresd az álmat, ah, de hidd nekem,
A legszebb álom a hű szerelem . . .
Álmodni álmat, milyet sohasem
Lát a jövőben gyarló földi szem:
A szerelemnek karjain lehet,
Feledve multat, jövőt s a jelent . . .
Szeretni híven, tisztán, igazán,
Oly égő szívevel, mint még soha tán,
Szeretni vágygyal, tüzzel, epedőn,
Hogy lángja égjen csonton és velőn,
S ha elpihen a forró szeneedély,
A szerelem font rózsás éjt földél.

Oh, jer tehát, a mig a pillanat
Miénk s a mig szeretkezni szabad.
És kebleden meglöpva a valót,
Mig gyujtó szikraként repül a csók,
Kaczagd, neved a dőre gyermeket,
Ki vágyó szívevel szebb jövőt eped,
S mig álmodik egy szebb világ felül,
Az ifjuságnak temploma ledül,
Roma döntően az oltárképeket,

hozó voltát. Azért mondjuk, hogy kiszámíthatatlan a haszon, melyet ezen nemes célu egyesület helyes működése természetesen eredményez, mert ki vonná kétségbe, hogy akkor, a mikor egy-egy a kegyetlen sors által születőt megfosztott gyermek ide felvétetik: megmentik őt a társadalomnak, mely számot tart minden tagjára, s megkívánja mindenkítől, hogy betöltsse a tért, mely reá várakozik. Ki tudja mi sors várna a szerencsétlen árvákra, s hányan kellene közülök elpusztulni, ha gyenge kezeiket, mint gondos nemtő, — nem fogná meg e jótékony egyesület, hogy vezesse őket az élet útjának kezdetén, s nem vállalkozna lehetőleg pótolni azokat, kiket elveszteni oly véghetetlen veszteség, s nem igyekezne a sors által sújtott gyermekekből derék fiaikat és leányokat nevelni a társadalomnak, a hazának.

Ily nemes feladatot old meg társadalmunk azon egyesülete, mely már a jövő év tavaszán fogja megünnepelni fennállásának 25-ik évfordulóját s mely a legnemesebb erények és érzelmek apolására első sorban hivatott hölgyeinkből alakult.

A gyönyörű nagy karácsonyfa apró gyertyácskái a fentemlített napon esteli 5 órakor ragyogtak fel. A legnagyobb elismeréssel kell megemlítenünk Haitsch Margit, Hazslinszky Irén és Raisz Vilma úrhölgyeket, a kik oly izléssel díszítették fel a szép karácsonyfa, s kik fáradozásaikért méltán kiérdemelték az egyet háláját. A karácsonyfa mellett elnyúló hosszú asztalon voltak kirakva a nagy mennyiségben beküldött ruhaneműkből, tanszerekből s játék- és élelmiszerekből álló gazdag ajándékok. A nemeskeblű adakozóknak neveit sietve összejegyeztük, de kétségtelenül hiányosan. A karácsonyfa adakozói: Kubinyi-Csupka Zsófia alelnökön kívül: Fűzy Béláné, Grieger Józsefné, Haitsch Lajosné, Hazslinszky Frigyesné, dr. Horváth Odónné, Jarmay Béláné, Kovács Gyuláné, Krayzell Aurélné, Krayzell Kálmáné, Kretsmár Adolfné, Kuzmik Sámuelné, Ludmann Ottóné, Nehrer Agostonné, Oszwald Dánielné, Palugyay Gusztávné, Petrik Istvánné, Raisz Edéné, Schönfeld Hugóné, Semsey Adolfné, Szmoligovits Szilárdné és Winkler Andrásné úrnok, valamint Haltenberger Rudolf és Holenia Gyula úrak. Mindezek, valamint azok is, kik netalán tévedésből fel nem említtettek, fogadják szívességekért a „Sárosmegyei jótékony nőegylet” legmelegebb hálás köszönetét.

A csendő szavára a szomszéd szobában várakozó gyermekek bevezettek és körülállották a fényes karácsonyfa. — Szívet indító volt láthatni az örömtől ragyogó arczokat, midőn tekintők a csillogó karácsonyfa esett! Majd egy kis füeska lépett elő s magyar beszédben köszönte meg kis testvérei nevében is a jötevők gondoskodását. Az árvák éneke után Dr. Horváth Odón egyleti titkár szólott a gyermekekhez, lelkükre kötve különösen, hogy mindég igyekvők, engedelmesek s jötevőik iránt háladosak legyenek s el ne mulasszák neveiket imáikba foglalni azoknak, kik velők oly sok jót közölnek. — Ezután ismét egy kis árva leányka szólott s végül Kubinyi Aurél egyleti titkár köszönte meg a kegyes adakozók és a jelenlevők jóindulatát és érdeklődését.

Igy ért véget a megható szerény ünnepély, melyről a jelenlevők kétségtelenül kellemes emléket vittek magokkal.

És mi nem mulaszthatjuk el, hogy ne kívánjuk itten is azt, hogy társadalmunknak ez oly

melegével, szíve lángjával boldogítani tudja az ifjút; midőn az lelkeinek, szívének forró szeretetével mennyé tudja varázsolni férjének e világi küzdelmes életét, — midőn az kisedében boldog, érte él, érte hal s nevel fiaikat a hazának, — midőn az, mint nemének, az emberi nemnek nemtője — enyhíteni tudja a pokol kínjait, az e világi élet nyomorának keserű kínjait, — midőn az az elhagyatottnak társa, a szenvedőnek gondozója, az árvának anyja, a betegnek vigaszt, reménye; — miért akarják hát sokan azok, a kik oly esztelenül hangoztatják a női emancipációt, e fenséges lényt, ezen nemtőt, istennek ezen angyalát lerántani ezen magaslatról, ezen piedestálról? — Az ideális lények köréből kivenni és levonni őt a mindennapi élet sarába? Az ideális, fenséges alakot, melynek legszébb, leggyöngédebb alakja valóban a Psyche, a lélek symboluma, — mert hiszen az emberiség lelke, az emberi élet áldott szelleme; — miért akarják mondani e légius égies tüneményt levontni a mindennapiasság gözkörébe és e fenséges lényt — köznapi Maresává tenni!?

Hiszzen van annak hivatása, van létének célja, maga léte, lényege, írja azt elébe! Miért tehát reá tukmálni akarnt, más, idegen, természetével ellenkező hivatást? Avagy tetszik az emancipált nő?

Nos, hát ideiktök egy pár sort annak czikéből, ki ezen emancipáció következményeivel úgy látszik tisztában van.

(„Szepesi Lapok” 17-ik szám. 1885. okt. 25.)
„Nem akarom én — úgymond — a nők elmebeli képességét kétségbevonni, de azt tapasztalataim után tiszta lelkiismerettel állíthatom, hogy a közpálya nem az ő szervezetöknek való.

„A nő a hivatalban idegennek, feszélyezettnek érzi magát, mert az ő édes otthonja a családi kör! S a mely nő nem szereti a családi kört, abból a nőből sohasem lehet jó anya.”

„A nők államszolgálati alkalmazásának czél-

anyira fontos célu jótékony egylete — mint eddig — ugy a jövőben is folyton haladjon a virágzás és fejlődés útján előre!

Dr. Horváth Odón.

Különfélek.

Kinevezés. Mattvasovszky Árpád a 24-ik vadász zászlóaljhoz tartalékos hadnaggyá lett kinevezve.

Schuster Konstantin kassai püspök Ö exzellentiáját a „Budapester Tagblatt” szerint Vácra nevezik ki, holott ő exzellentiájának mindéről semmi tudomása sincs s ő exzellentiája sokkal jobban szereti mostani egyházkerületét, semhogy elkívánkoznék tőlük.

Diszpolgár. Kis-Szeben városa 1885-ik évi december hó 30-án megtartott rendkívüli közgyűlésében Alilovics Károly es. kir. 67-ik sorsz. 1-ső, jelenleg Késmárkon állomásozó zászlóaljnak őrnagyát, illetőleg parancsnokát, tekintettel több oldalú érdemeire, de különösen Kis-Szeben értelmisége irányában tanúsított előzékenysége, a fenjelzett napon egyhangulag diszpolgárra választotta meg.

Felolvasás. Az „Eperjesi Széchenyi-kör” magyar irodalmi szakszámát 1886. évi január 9-én, szombatn, házi estélyt rendez, melyen Sikorszky Endre úr „A spiritismus, bölesészet-történeti szempontról megvilágítva” czimú dolgozatát fogja felolvasni. Kezdeté esti 6 órakor.

Új évi tisztelgés a megyei fő- és alispánnál. A megyei központi tisztikar Fekete Sándor stb. főjegyző vezetése alatt az új év alkalmából Péchy Zsigmond a megye alispánjánál tisztelgett. A főjegyző meleg szavakban ecsetelé ama őszinte benső érzelmeiket és tartós ragaszkodását, melylyel a tisztikar szeretet főnöke iránt viseltetik, különösen kiemelve ama kollegialis viszonyt, mely lehetővé teszi, hogy a tisztikar alispánjában nemcsak a tisztelt főnököt, hanem őszinte jó barátot is tanul ismerni és becsülni. Az alispán közönete szívből jövő válasz volt, lelkére kötötte a tisztikar karnak, hogy ama kollegialitást és egyetértést, mely eddig a tisztikarban uralkodott s mely lehetővé tette, hogy jó hírnévként örvend s önkebelében nem engedé az irigykedés, a leskelődés burjánját lábra kapni: ezental is gondosan ápolandó, féltett kincsé maradjon. Ezután a tisztikar az alispánnal élén, Mattvasovszky Tamás főispánnal tisztelgett, hol az alispán, annak hangsúlyozása után, hogy az új közigazgatási törvényjavaslat (mely valószínűleg törvényre fog válni, s mely a főispánnak az eddigénél nagyobb hatáskört adand) nem fogja megrontani ama benső köteleket, melyek eddig a főispán a törvényhatóság s megyei tisztikar körül fűződtek, s hogy a fűződés jövőre sem leend az önkormányzat korlátója, hanem annak támasza. A főispán a meghatottság és melegség meggyőző szavaival biztosítá a jelenlevőket, — hivatkozva eddigi multjára, — hogy a törvényhozásnak semminemű incidense nem fogja befolyásolni ama álláspontját és baráti viszonyát, melyet eddig a törvényhatósággal szemben elfoglalt illetve az egyesek jogait és igazságos érdekeit töle telhető módon, mindig kész örömmel előmozdítani iparkodott. Valóban — ily tisztelgések megvénkben — nem az adott udvariasság üres követelményei, hanem csakugyan tény,

szerütlenségét, lassan ugyan, de kezdik már belátni és ez nagy nyereség, mert számtalan nő adatik így vissza eredeti hivatásának. Fontos és nyomós okok lehetnek azok, melyek a világ leggyakorlatibb nemzetét, az angolt arra készítették, hogy a nők alkalmazását közhivatalokra újabban beszüntetni igyekeztek.

„Tagadhatatlan, hogy a nőből lehetne ügyes ügyvéd, keresett orvos, mert kitartó szorgalommal sok minden akadályt ellehet hárítani; de az is bizonyos, hogy a betegek száma is hirtelen felszaporodnék; hogy miért? azt mindenki kitalálhatja; a kék, illetve fekete szemek látásáért.

„Kényes természetű műtéték, összezuzott véres emberi tagok eltávolítása, szerintem a nő szelid természetével egyáltalában össze nem fér.

„Két női ügyvéd összetalálkozása, tárgyalása nagyszerű lenne, — kinem fogynának klienseik s egymás ócsárlásából s nyomós argumentumokul szolgálának a hajbakapas, s több eféle talán a csipőre tett kezek többit is megtennének! — Botlás, titok, melyek nem napvilágra valók, bezzeg előkerülnének — s jaj volna a csunya női ügyvédeknek! — Szóval olyan sok — minden körülbe elő, — hogy az előadó tanulmányozás közben százszor is talhoz vágná az ügyet s elátkozná mindazokat, a kik valaha diplomát adtak a nőknek.

Nők fogják a társadalom legkiválóbb állásait betölteni! Lesz belőlök miniszter, pártvezér, mindentelje egyleti igazgató, sőt tüzoltó parancsnok is! — De lesz is protektio, az atyafiság, komaság, — de főleg a szép arcz, — az lesz talán a hatalmas ajánló levél!

„S az adoniszok végül is boldogulni fognak!” Igy s ehez hasonló tónusban, hangon beszél tovább az idézett forrás.

Mi türes-tagadás, van egy kis igazság is szavaiban, — de van egy kis elfogultság is! — No nem igaz? (Folyt. köv.)

hogy ama bensőség, mely ily alkalomkor a megyei tisztikar kebelében, főnökei iránt s azok részéről emez iránt nyilvánul, nem mesterkelt, hideg szinpadgi görög tűz, hanem őszinte nyilvánulása a kölcsönös bizalomnak és ragaszkodásnak.

Meskó Sándor hagyatéka. Ő, ki a közügyekért, s különösen a kassai ref. egyház felvirágzásán fáradozott, a következő nagyobb hagyományozásokat tette: általános örökösöknek kinevezte a kassai református egyházat; hagyományozott pedig nevezetesen: 6000 forintnyi alapítványt a lelkesi és 6000 forintnyit az egyházi énekvezér fizetésének javítására. A sárospataki collegiumnak 10,000 forintnyi alapítványt stipendiumokra. 2000 frtot az abaujegyházmegyei ref. lelkészek és tanítók özvegyei és árváinak segélyezésére. A kassai ref. templom alapra 4000 frt. A kassai színház építési alapra 500 frt. Az írók és művészek országos segélyző egyletének 10 frt. a kassai ref. paplak kiépítésére 1500 frt. A kassai közkorházra 400 frt. A kassai Erzsébet árvaházra 200 frt. Azonfölül valamennyi rokonait legátumokban részesítette. Nagyértékű könyvtárát keresztfiának, Juhász Andor urnak hagyományozta, szőlőjét és gyümölcsösét a kassai ref. egyháznak hagyta, azon kikötéssel, hogy annak haszonélvezetét fele részben a lelkész, fele részben az énekvezér bírja.

A Széchenyi-kör a mult hó 30-án, a mult évben utolszor tartott igazg. választ. ülést a főispán ő méltóságánál, a kör elnökénél. Az elnök mindenkéltől köszönetet mondott a zene és irodalom szakosztály elnökeinek eddigi sikeres működésükért. A szini-választmányának érdemeit korántsem kisinyli, ha különösen ki nem emeli, ez nem azért történt, mintha ezen szakosztály működésével az egyet, illetve a kör tekintélyét nem iparkodnék emelni, mert ő igen jól ismeri a nehézségeket, melyekkel annak küzdenie kell, de jövőre azon édes reménynek ad kifejezést, hogy ezen szakosztály az általa megalakítandó állandó műkedvelői társulat létrehozatala által több örvendetes eredménnyel fogja a kört meglepni. Az 1886. évi költségvetés megállapítására Duka R. elnöklelte alatt megbizatik a pénztárnok, a titkár, háznagy és könyvtárnok. Ugyancsak ezen választmányának adatott ki Szitka ezredes abbéli kérvénye is elbírálás végett, hogy a mennyiben a tisztikarból a mult év folyamán többen eltávoztak, kéri a tagsági díjat lejjebb szállítani az 1886. évre. Ezen gyűlésen tárgyalatott a Szentandrassy Lajos által a körnek zongorára megajánlott 150 frtos ügye is, melyet a kör csak azon esetre nyer el, ha a kör defizittel nem fog dolgozni, mire nézve a kör eddigi működéséből kitünik, hogy az nemcsak hogy defizittel nem működik, de még megtakarítást is képes felmutatni és speczialiter a zongora-beszerzésre pedig a már e czéla a m. évben megszavazott 100 frttal és a m. évi megtakarításokból 50 frttal rendelkezik s így semmimésem áll utjában annak, hogy Szentandrassy Lajos a meg de még eddig át nem adott 150 frtot le ne fizesse. Végül határozatott egy évkönyv kinyomatása, mely vázlatát képezné a kör utóbbi években kifejtett működésének.

Megeyi választmányi tagok. A mult hó 29-én megtartott választás alkalmával a friesi kerületben meg lett választva Görgey Sándor; a soóvári kerületben pedig Szójka Gyula.

Eperjes város virilistai 1886-ik évre.

1. Szentandrassy Lajos fizet adó fejében 1291 frtot. 2. Dr. Vályi János 1265 frtot. 3. Paulusz Károly 791 frtot. 4. Tahy László 697 frtot. 5. Klein Ignác 618 frtot. 6. Ghillányi József 545 frtot. 7. Dr. Ferbstein Márk 505 frtot. 8. Heitsch Lajos 486 frtot. 9. Beör Kálmán 465 frtot. 10. Csatary Agoston 453 frtot. 11. Fried Mór 439 frtot. 12. Meliorisz Gergely 422 frtot. 14. Dr. Mosánszky Titusz 421 frtot. 15. Feszt Lajos 400 frtot. 16. Urban Antal 396 frtot. Schmidt Károly 396 frt. 18. Gallotsik Vilmos 388 frt. 19. Kovácsy J. 364 frtot. 20. Kovács Gy. 363 frtot. 21. Grevies G. 362 frt. 22. Tomka Agost. 360 frt. 23. Mérey A. 357 frt. 24. Dr. Tahy Mihály 344 frtot. 25. Dr. Lakner A. 341 frtot. 26. Ruby J. 340 frt. 27. Dr. Breyer A. 326 frt. 28. Zborovszki J. 320 frt. 29. Krivoss Gy. 315 frt. 30. Sarlay S. 312 frt. 31. Dienes L. 304 frt. 32. Mandies Ede 296 frt. 33. Kubinyi Aurél 290 frt. 34. Kubinyi Albert 287 frt. 35. Dr. Glüek L. 282 frt. 36. Dr. Propper A. 282 frt. 37. Bielek L. 281 frt. 38. Dr. Munk H. 279 frtot. 39. Szmoligovics Sz. 267 frt. 40. Divald K. 266 frtot. 41. Rödler A. 259 frt. 42. Bauernebel J. 259 frtot. 43. Bohrandt V. 256 frtot. 44. Dr. Parcher F. 255 frt. 45. Lillia B. 349 frtot. 46. Dessewffy L. 249 frtot. 47. Reikovics H. 242 frt. 48. Oszwald D. 242 frtot. 49. Dessewffy J. 230 frtot. 50. Kirchmayer K. 229 frtot. 51. Kolbay J. 222 frtot. 52. Podhorányi N. 218 frt. 53. Hazslinszky J. 215 frtot. 54. Stépán J. 213 frtot. Pöttagok: 1. Böhm F. 203 frt. 2. Petrik F. 197 frtot. 3. WERTHER F. 191 frtot. 4. Kresztianka A. 190 frtot. 5. Meliorisz L. 185 frt. 6. Dr. Krayzell A. 181 forintot.

Színház. Már egy hete mult, hogy városunkban idözik Báródi Károly szinigazgató csekély számú társulatával, mire nézve igen alkalmaszható azon magyar közmondás, hogy „megfogyva bár, de törve nem;” mert a csekély számú tagok majd mindenike oly képzettséggel oldja meg

szerepét, minőt bármily első rangúnak hírsztelt színésznek is tisztességre válnék. Nem hagyhatjuk azonban megemlítés nélkül a társulatnál működő Czákóné Molnár Vilma és Szabónésné Játékukat. Bizony elég sajnós, hogy közönségünk a törekvő színtársulatot nagyobb pártfogásban nem részesíti. A társulat 3 előadásra bérletet hirdett, mire nézve bizunk városunk közönségében, hogy a társulatot a legnagyobb pártfogolás alá veszi.

Alapítvány a műgyetemnek. Szent-andrási Szentandrassy Lajos, városunk maecenas, a napokban egy darab földhitelezési 4 1/2%-os, 10.000 frt névértékű zálogkötvényt oly rendelkezéssel adott át Kriesch János műgyetemi rektorának, hogy ezen tőke kamataiból első sorban a Szent-andrási-családból származó, ezek hiányában oly eperjesi születésű r. kath. műgyetemi hallgatók élvezzenek ösztöndíjat, kiknek szegény, de becsületes szülei szintén Eperjesen laktak, végül harmadsorban bármily keresztény vallású egyéb műgyetemi szegény hallgatók részesüljenek segélyben. A műgyetem tanácsa egyhangulag azt a határozatot hozta, hogy a nemes alapító iránti hálájának hazafias tényeért és ritka bőkezűségeért jegyzőkönyvileg és külön köszönő iratban is kifejezést ad.

Községi számadások és előirányzatok. Hogy a községi törvény, de különösen a községi képviselőtestületre s a községek bajtartására vonatkozó része, csak papíron irt malaszt, s hogy minálunk — népünknek közügyek iránti esékély fogékonyságánál fogva — községi képviselőtestületek tulajdonképen csak névleg vannak s a községek költségvetése ott nem tárgyalatik s azt csak is az illető körjegyző készíti el, azt mindenki tudja. A körjegyzők azonban e téren oly lanyhán járnak el, hogy a megye közönsége a 6 járási szolgabíró felhívta, miként jövöre azon legyen, hogy a körjegyzők, fegyelmi eljárás terhe alatt, idejekorán, azaz a költségelőirányzatot november hóban, s a számadásokat márczius hóban juttassák rendelkezésük helyére.

Romanics-féle ösztöndíj. A f. hó 23-án megtartott városi közgyűlésen az ösztöndíj városunk egyik szülöttének és szorgalmas orvosnövendékének Ramer József IV. éves orvosnövendéknek lett adományozva.

Péntekkel kezdődött az 1886-ik év s péntekkel is végződik. Babonás emberek tehát nem sok jót várnak tőle s gyanakodó tekintettel néznek az ajtó felé, mikor a távozó ó év az érkező új év kezébe adja a kilétsét. Az 1886-ik év különben közönséges év lesz s így 365 napból fog állani 53 vasárnapal. A három főünnep közül husvét április 25-ére, pünkösd június 13-ára s karácsony december 25-ére (szombat) esik. A farsang tart vizkereszt napjától húshagyó keddig, vagyis január 6-tól márczius 9-ig, tehát 62 napig. Az ugynevezett uralkodó bolygó ez évben Merkur lesz, ennek azonban semmi jelentősége nincs. Az egyes évszakok a következő napokon állanak be: tavasz márczius 20-án, nyár június 21-én, ősz szeptember 23-án s tél december 21-én. 1886-ban esupán két fogyatkozás lesz a napban: egy gyűrűalakú márczius 5-én s egy teljes augusztus 29-én, mi azonban egyiket sem fogjuk láthatni.

Kassai színigazgató, Csóka Sándor helyére, ki a kolozsvári színházat nyerte meg, a múlt hó 27-én megtartott színügyi választmány titkos szavazata utján, a beadott 12 szavazattal Jakab Lajos soproni színigazgató lett megválasztva.

A bártfai iparosok és kereskedők, hogy mily lelkes támaszai az új ipartörvénynek, fény-

sen illusztrálja azon körülmény, miszerint a múlt hó 21-én megtartott iparhatósági megbízottaknak választásánál, dacára annak, hogy a nap nem esupán hirdemény kifüggesztése által volt a közönség tudomására hozva, de azon kívül más uton módos is, mégis csak 9 mond kilenc tagnak a szavazata döntötte el a választást, nota benne ezen kilenc tag is a városi kapitánynak nagy után járása, mintegy fogdosása folytán adta reá magát a szavazásra, pedig Bártfán tudomásunk szeript nem kilenc, de 189 iparos és 46 kereskedő szavazó van. — Ily körülmények mellett alig fogják a jó hírnevet emelni, de talán esökkenteni igen!

A magyarosító egyesület múlt hó 28-án tartott választmányi ülésén az országos iskola egyesület által a tervezett országos congressuson való részvétel megállapítása végett, méltóságos Binó József egyesületi elnök élén dr. Schmidt Gyula, Ghillányi József, Hörk József és Hedry Bertalan tagokból álló bizottságot küldött ki. A megalakult bizottság az országos egyesület által tett kérdő pontokra a következőkben állapodott meg: 1. a megyei egyesület minden esetre részt venni óhajt, a szervező országos közgyűlésén. 2. Az országos egyesület működése és hatásköre állapítandó meg, mindenek előtt a szervező országos gyűlésen: továbbá azon módok és eszközök, melyek a cél elérésére szükségesek, illetve az, hogy mi módon volna egy központi pénztár teremtendő, melyből az egyes vidéki egyesületek a szükséghez képest támogatók lennének. 3. Az országos szervező gyűlés 1886. október havában tartandó meg. 4. Minél gyakoribb vándorgyűlések által működjen a központi gyűlés. A jelzett pontok elfogadása végett f. hó 4-én d. e. fél 10 órakor tartja az egyesület igazg. választmányi ülését.

Adomány. Hevesmegye közönsége a Sárosmegyei magyarosító és népnevelési terjesztő egyesületnek 50 frtot adományozott. A mi meggyenkben pedig az egyesületnek tagjaitól még a tagsági díjakat is postai megbízással kell beszédni.

Zene próba. Múlt hó 30-án d. u. 3 órakor a helyben állomásozó 67. gy. ezred zenekara a következő programból álló zeneprobával mulattatta közönségünket a városi nagy teremben: 1. Fekete dominó Aubertól, 2. Don Cesar Delinger-től, 3. A cigánybáró Strausstól, 4. Lohengrin Wagnertől, 5. Bolero Lackenbachertől, 6. Halali! Kohuttól.

Házi ezredünk egyik zászlóalja múlt hó 18-án vonult be Kézsmárkára, hol a városi polgárság a polgármester élen tömegesen jelent meg a város ház előtti tere, hol a polgármester udvozolta a Boszniaiból visszatért zászlóaljt, mire a vezénylő őrnagy válaszolt, kiknek szavai után a legénység lelkes éjzenésben tört ki. Másnap estére a városi közönség közös vacsorával egybekötött ismerkedési estélyt rendezett a tisztikar tiszteletére, melyen körülbelül 80 személy vett részt. A társaság igen vidám hangulatban volt, mit a zamatosabbnál zamatosabb toaszt emelt, de meg a Sivák gyűjtő magyar csárdásai is.

Fegyverek elkobzása. A m. kir. belügy-miniszterium oda utasította a közigazgatási hatóságokat, hogy mindazoktól, kik engedély nélkül fegyvereket tartanak, azokat koboztassa el és ellenők a megtorlás iránti eljárást szigoruan fogantossák.

Marhabetegség. Vörösalma községben e napokban egy tehén tüdővészben hullott el.

Italmerési regálejog gyakorlalat szabályozó összes miniszteri rendeletek gyűjteményét szándékozik a kassai kereskedelmi és iparkamara összeállítani, mely czéلبől az 1879. év óta leérkezett fontosabb elvi jelentőségű rendeleteket — másolatban — a közigazgatási hatóságoktól beki-vánta.

Csendőrségi szigor. Körösy István csendőr ellen a közelmúltban panasz merült fel, hogy it-tas állapotban botrányt okozott, e miatt a leg-szigorubb megfenyítés után a csendőrségből el lett csapva. De nemcsak az ittas állapot elég ok arra, hogy a csendőrségből kiugraszszák, hanem az oly aprólékos botrányok is, minőt a mi rendőreink alias Mihászna Andrásunk egyike a múlt hó 29. esteli 9 óra közt a „betvár-kaszinóhoz” ezimzett kurta kocsmá előtt véghez vitt. Hjh! pardon a mi rendőreink nem csendőrök, azoknak szabad.

Himlő. Kassán a múlt két hétben körülbel-lől 28 esete fordult elő a himlőnek; a betegek nagyobbára szivargyári munkásnók.

A mi rendőrségünkre is ráferne, t. i. egy kis iskoláztatás, miként az a kassaiaknál divik, mert bizony széles magyarságon, oly ügyefogyott rendőrök, minők a mieink nem találunk, mi mellett tanuskodik azon számtalan panasz, mit el-lenük hallunk. Ha kissé iskoláztatná őket a város, akkor minden esetre a panasz megszűnnék, mert mi azt hisszük, hogy a rendet csakis papintattal csakis egy iskolázott ember bír, már pedig a mi rendőreinknél ez hiányzik. Azért nem vállanánk szégyent, ha Kassát e tekintetben is utánoznánk, mert hiszen rend a lelke mindennek.

Tüzesetek. Gerlachon Anhalt Dessau hercege tulajdonát képező és Moszkolay Antal ál-tal haszonbérlet épületek közül múlt hó 9-én a eselédház leégett, a ház 790 frtra van becsülve. A tűz keletkezésére nézve a megejtett nyomozatból kiderült, hogy a kéményből egy szikra a padláson elhelyezett szénába hullott.

Sárpataknán pedig múlt hó 17-én Klimeg András háza kigyuladt és közvetlen szomszédságá-ban levő Klimeg György háza és takarmánya is leégett. A kár 840 frtra van becsülve, míg bizto-sítva csak is 300 frtra volt. — Oly s ó községben pedig múlt hó 2-án kiütött tűzre nézve megejtett nyomozat folytán a csendőr járőr értesült, hogy a tűz F. J. gépész gondatlansága folytán keletke-zett, a mennyeiben az erős szélben minden elővigyá-zat mellözése mellett hagyta a gőzgépet működni.

Két mákvirág. Hezsniuk Mihály és Olejár Mihály nyakukba vették a nagyvilágot, hogy azt fumigálják, de kalandozásukban kissé kellemetlen katasztrófa érte, két arra czirkáló csendőr szemé-lyében, kik tudomására jöttek, hogy a mákvirágok simplex naplopó csavargók, kik koldulással foly-tatják napjaikat, sőt még oly büszke „Mravesák” féle gavallérok, hogy esupán az értékesebb ala-mizsnát fogadják el — s a hol ilyes mihez nem jutnak, ott erőszakoskodnak. Hogy most már erő-zakoskodnak-e, arról a bíróság adhat számot.

A jegen. Éva: „Emma, gyertünk segítségünk annak a két hölgynek, akik amott leestek.” Emma: „Ugyan hova gondolsz, — hisz azok azért estek le, hogy u r a k emeljék fel!”

Felelős szerkesztő: **Hedry Bertalan.**

Kiadótulajdonos: **Haitsch Lajos.**

NEM HIVATALOS ROVAT.

Champagner
Gustav Schmidt in Pressburg

empfehlte seine, aus den besten Weinsorten Ungarns, genau nach französischer Methode erzeugten Champagner:

Grand vin de Champagne . . .	fl. 1.50
Jockey Club	2.—
Magyar pezsgő	2.—
Carte noire	2.60

alleinige Niederlage tür Eperies bei Herrn
Carl Linkesch. 1083 2

Nach AMERIKA

am besten und billigsten durch **ARNOLD REIF,**
Wien I., Pestalozziggasse No. 1, ältester Firma
916 dieser Branche. 9—5

Auskunft und Prospecte umsonst.

DAS BESTE
Cigaretten-Papier
IST DAS ECHTE
LE HOUBLON
Französisches Fabrikat
von **CAWLEY & HENRY** in PARIS

Vor Nachahmung wird gewarnt!

Dieses Papier wird von den Herren
Dr. J. J. Pohl, Dr. E. Ludwig, Dr. E. Lippmann
Professoren der Chemie an der Wiener Universität
bestens empfohlen u. z. wegen seiner au-gezeich-
neten Qualität, seiner absolut.n Reinheit und weil
denselben keinerlei der Gesundheit schädlichen
Stoffen beigemischt sind. 5—30

500 **500**
CAWLEY & HENRY
PARIS-SIMILAR DE L'ÉTIQUETTE 17, Rue Bréanger 4 PARIS

Dr. FOLKMANN J.
1133 első bécsi 6—5
szolga-bizományi-intézete
(alapítva 1862.)

pontosan teljesít mindennemű bevásá-r-lásokat és eladásokat, valamint diskrét természetű magán megbízásokat. Levél-beli tudakozódásra azonnali felelet.

Bécs, Wallnerstrasse No. 6.

Flüssiges Gold und Silber

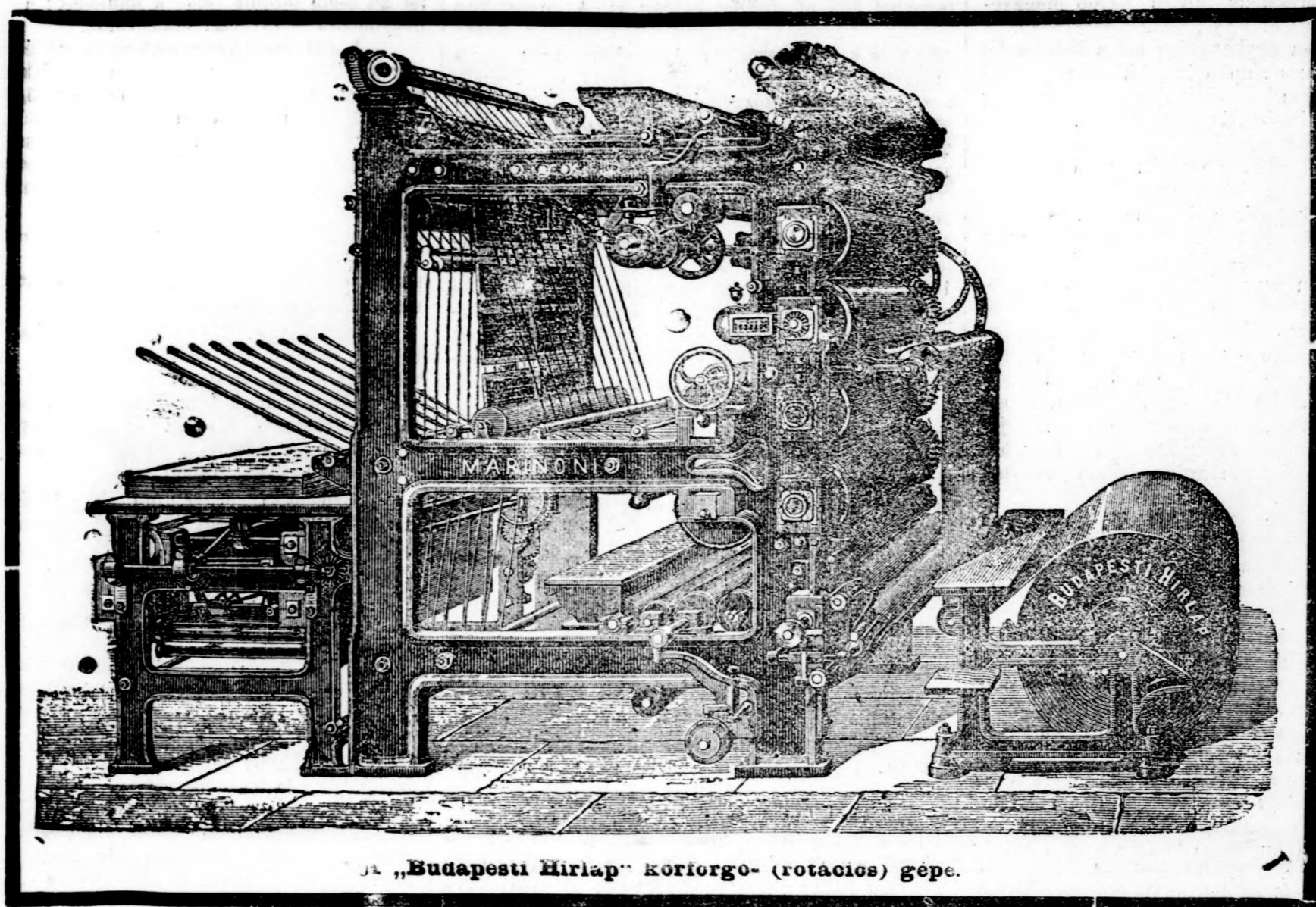
zum Vergolden u. Ausbessern von Rahmen, Holz-, Metall-, Porzellan- u. Glasgegenstän-den; zum Versilbern aller Metallgegenstände. Jedermann kann die Vergoldung u. Versil-berung mit grösster Leichtigkeit auf jeden Gegenstand auftragen. Preis pr. Flasche fl. 1.— gegen baar (auch in Briefmarken) oder Nachnahme bei **L. Feith jun. in Brünn** (Mähren). 6.5

Előfizetési felhívás

a

„BUDAPESTI HIRLAP“-ra.

Laptulajdonosok: Csukási József és Rákosi Jenő.

A „Budapesti Hirlap“ korlorgo- (rotacios) gepe.

A „Budapesti Hirlap“ a magyar közönség legkedveltebb lapja, a keleti háboru kitörése óta naponként **tizennyolc ezer példányban** jelenik meg.

Mit bizonyít ez? Azt, hogy a közönség méltányolta a nagy áldozatokat, melyeket a balkáni válság kitörésekor hoztunk, hogy közönségünk legmagasabb igényeit is kielégíthessük.

Megtettük azt, amit soha egyetlen magyar lap se tett meg: **hónapok óta három tudósítója működik a „Budapesti Hirlap“-nak a Balkánfélszigeten. Belgrádtól Konstantinápolyig. Egy Belgrádban, egy a szerb főhadiszálláson, egy Konstantinápolyban.** Keleti leveleinket az európai sajtó forrásul használta; elég **Tóth Béla** közzétűnést keltett balkánfélszigeti leveleire hivatkoznunk, hogy be legyen bizonyítva, hogy közönségünk politikai értesítéséről s irodalmi élvezetéről egyaránt kitűnően gondoskodtunk.

A „Budapesti Hirlap“ ama kitaró harezok folytán, melyeket a magyarság érdekében folytat, ama körülmény folytán, hogy szakadatlanul buzdit, gyűjt, áldoz, nemzeti közművelődési czélokra, száz szemmel vigyáz az ország, a nemzet érdekeire, s védi azokat mindenfelé: ugyszólván központja lett a magyar közművelődési mozgalmaknak s mindennapi meghitt barátja az intelligens magyar családok sok ezreinek. Egy hatalmas szellemi kapocs, mely összefűzi a nemzettest egymástól távol élő tagjait. Büszkén elmondhatják, hogy Magyarország szive dobog a „Budapesti Hirlap“-ban.

Bizalommal fordulunk tehát a művelt magyar olvasóközönséghez és kérjük, hogy a „Budapesti Hirlap“-ot ezentul is pártfogása alá vegye.

1886

január elsejével új előfizetést nyitunk a „Budapesti Hirlap“-ra.

Az új esztendő első napján **új eredeti regényt** kezdünk meg a fővárosi életből, ez eddig kiaknázatlan kincs bányából. Címe lesz

„A BUJTOGATÓK“.

Hogy ez valóban érdekfeszítő, emberi szenvedélyeket, társadalmi nyomort és fonakságokat hiven, elevenen esztendő olvasmány lesz, mely bátran kiállja a versenyt a külföldi hasonló irányu regényekkel, arról kezeskedik a regény írója:

Rákosi Viktor

a „Budapesti Hirlap“ belső dolgozótársa, a ki **Sipulusz** álnév alatt írott tárczái által a magyar olvasóközönség kedveltje lett.

Az előfizetés feltételei:

Egész évre	14 frt — kr.
Félévre	7 frt — kr.
Negyedévre	3 frt 50 kr.
Egy hónapra	1 frt 20 kr.

Az előfizetések legezlszerűbben postautalvánnyal eszközölhetők következő czim alatt:

Budapest, IV. kalap-utcza 16.
A „Budapesti Hirlap“ kiadó-hivatalának.

Tisztelettel

a „Budapesti Hirlap“ kiadó-hivatala.